Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

1

BRIEF ONDERTEKENEN

[redacted]

Aan Minister van SZW

Datum
15 mei 2026

Onze referentie
2026-[redacted]

Opgesteld door
[redacted]

Bijlage(n)
3

nota

Beleidsreactie rapport kwaliteit kinderopvang Caribisch Nederland

Aanleiding

Bijgevoegd treft u de beleidsreactie op het rapport van de Inspectie van het Onderwijs (hierna: inspectie) over de kwaliteit van de kinderopvang in Caribisch Nederland in 2025. Sinds 2020 houdt de inspectie toezicht op de kinderopvang in Caribisch Nederland. In dat kader heeft de inspectie in 2025 alle 79 locaties voor dagopvang, buitenschoolse opvang en gastouderopvang onderzocht.
De beleidsreactie zal mede namens de Staatssecretaris van Onderwijs en Emancipatie worden verstuurd aan de Tweede Kamer (TK).

Geadviseerd besluit

- Indien u akkoord gaat met de beleidsreactie, verzoeken wij u deze te ondertekenen.
- We adviseren u akkoord te gaan met het toestaan van het gebruik van Verklaringen omtrent het gedrag (VOG) uit Europees Nederland in Caribisch Nederland en dit vooruitlopend op een wetswijziging te gedogen.
- We adviseren u ermee akkoord te gaan dat we de komende tijd aan een tussenoplossing werken voor het melden van vermoedens van strafbare feiten in de kinderopvang (‘onafhankelijke deskundige’), en daarmee zorgen voor betere waarborgen voor de veiligheid van kinderen in de kinderopvang op korte termijn.

Kernpunten

- De inspectie constateert dat de kwaliteit van de kinderopvang in Caribisch Nederland sinds de start van het programma BES(t) 4 kids en het toezicht op de kwaliteit van de kinderopvang verbeterd is.
- Tegelijkertijd is er ook nog ruimte voor verbetering, soms op fundamentele onderdelen. Er is dus sprake van een wisselend beeld.
- Dit beeld past binnen de bredere context van het programma BES(t)4kids: het verbeteren van de kwaliteit, veiligheid en toegankelijkheid is een proces waarin we gefaseerd toewerken naar verbeteringen.
- In de brief geeft u een reactie op de bevindingen over 2025 en de aanbevelingen voor het Rijk. U spreekt uw waardering uit voor de verbeteringen en benoemt tegelijk wat beter moet.
- De reactie op de aanbevelingen is op twee punten beleidsinhoudelijk.
    - Ten aanzien van Verklaringen Omtrent het Gedrag (VOG)’s adviseren we u het gebruik van VOG’s uit Europees NL mogelijk te maken. Hierdoor kunnen ook medewerkers die nog maar kort of tijdelijk in

Overzicht van opmerkingen bij Beslisnota - Beleidsreactie rapport kwaliteit kinderopvang Caribisch Nederland

Nummer: 1 Auteur: Vijlbrief, J.A. Onderwerp: Free Hand Datum: Onbepaald

Caribisch Nederland verblijven, eenvoudiger voldoen aan de VOG-vereisten. VOG's uit Europees Nederland bieden voldoende waarborgen voor de veiligheid van de kinderen. Vooruitlopend op de wetswijziging adviseren wij u deze constructie te gedogen.
    - Ook gaat u in op de onafhankelijke deskundige. Wij adviseren u om in te stemmen met een tussenoplossing. Dit is vooruitlopend op de structurele oplossing, die meer tijd kost dan eerder voorzien.
- De inspectie publiceert net voor het zomerreces het rapport tegelijk met het verzenden van de Kamerbrief aan de Tweede Kamer.

Toelichting
Bevindingen
Hieronder de belangrijkste bevindingen van de inspectie en uw reactie hierop.

1. Kwaliteit van de kinderopvang
- Op de helft van de locaties voldoen niet alle beroepskrachten aan de opleidingseis. U geeft aan dat goed opgeleide pedagogische professionals een voorwaarde zijn voor kwalitatief goede kinderopvang en voorschoolse educatie. Daarom wordt er vanuit het ministerie van OCW gewerkt aan een bredere, eilandoverstijgende verkenning naar de mogelijkheden om duurzaam opleidingsaanbod mogelijk te maken.
- Kinderen worden steeds meer gestimuleerd in hun ontwikkeling en op de meeste locaties heerst een positief pedagogisch klimaat. Maar bij ongeveer een kwart van de locaties is dat niet het geval en bij ongeveer de helft ontbreekt een pedagogisch beleidsplan of wordt hier niet naar gehandeld. Om, onder andere, dit onderdeel verder te ontwikkelen en verbeteren geeft u aan dat er vanuit het programma BES(t) 4 kids ondersteuning geboden wordt in de vorm van een online trainingen, handige hulpmiddelen en ondersteuning door pedagogische coaches.

2. Professionalisering kinderopvangorganisaties
- Kinderopvangorganisaties zoeken steeds meer de samenwerking op met ouders, onderwijs en andere partners en er wordt steeds meer gestuurd op de verbetering van de kwaliteit. Hierdoor is er meer en meer sprake van een professionele cultuur. U spreekt hiervoor uw waardering uit.

3. Veiligheid en gezondheid
- Op het gebied van veiligheid en gezondheid is er sprake van een verbetering in vergelijking met 2024. Iets meer dan de helft van de locaties heeft een veiligheids- en gezondheidsbeleid, maar deze plannen voldoen bij een derde van de locaties niet aan de gestelde eisen. Ook zijn er steeds meer organisaties die gezonde en gevarieerde voeding aanbieden.
- De Verklaringen omtrent het gedrag zijn en blijven een aandachtspunt (zie hieronder), net zoals de veiligheid van de ruimtes.

Gedoogconstructie VOG's
- Het op orde hebben van de VOG's blijkt nog steeds een grote uitdaging voor de kinderopvangorganisaties. U geeft aan dat u dit zorgelijk vindt. Zeker omdat blijkt dat er sprake is van een achteruitgang in vergelijking met 2024. Op meer dan de helft van de locaties zijn medewerkers zonder VOG aanwezig en als er wel VOG's aanwezig zijn, voldoen ze te vaak niet

aan de vereisten. De lange doorlooptijden blijken een hindernis en alleen VOG's uit Caribisch Nederland mogen ingezet worden.
- Wij adviseren u om het gebruik van VOG's uit Europees Nederland toe te staan en wettelijk te regelen. Tot die tijd adviseren wij deze constructie te gedogen zodat deze VOG's ook in Caribisch Nederland gebruikt mogen worden.
- Hierdoor kunnen ook houders, pedagogisch medewerkers en stagiaires die nog maar kort of tijdelijk in Caribisch Nederland verblijven, eenvoudiger voldoen aan de VOG-vereisten. VOG's uit Europees Nederland bieden voldoende waarborgen voor de veiligheid van de kinderen.
- Om het gedogen zorgvuldig te regelen, is transparantie van belang en is het nodig dat het gedogen beperkt is in de tijd. Daarom informeert u de Tweede Kamer hierover in de beleidsreactie.
- De gedoogconstructie is van tijdelijke aard, totdat de Wko BES gewijzigd wordt op dit onderdeel. Aangezien het om een kleine wijziging gaat bezien wij momenteel of dit in een breder wetgevingstraject mee kan lopen.

- Een andere waarborg ten aanzien van de veiligheid is het verplicht melden van vermoedens van strafbare feiten.

Tussenoplossing onafhankelijke deskundige
- In de Wko BES is een meldplicht opgenomen voor vermoedens van strafbare feiten. Dit artikel is nog niet in werking getreden, omdat de grondslag voor het uitwisselen van gegevens ontbreekt.
- U heeft de Kamer op 16 april jl. geïnformeerd over de meldplicht en het regelen van de grondslag in de Verzamelwet SZW 2027. Verdere uitwerking hiervan blijkt meer werk te zijn dan voorzien.
- Naast de wetswijziging voor de gegevensuitwisseling is een AMvB nodig waarin de werkwijze wordt vastgelegd. Samen met de inspectie en de meldpunten huiselijk geweld en kindermishandeling in Caribisch Nederland wordt dit nader uitgewerkt. Ook vergt de wijziging nog budgettaire besluitvorming en is er een DPIA nodig, omdat het bijzondere persoonsgegevens betreft.
- Omdat de structurele oplossing meer tijd kost dan eerder voorzien, werken we de komende tijd aan een tussenoplossing. Zodat er op kortere termijn meer waarborgen voor de veiligheid van kinderen komen. Dit doe ik samen met de inspectie in Europees Nederland en de advies- en meldpunten huiselijk geweld en kindermishandeling in Caribisch Nederland.
- De huidige werkwijze, waarbij gemeld kan worden bij de lokale inspecteurs, wordt gecontinueerd totdat deze tussenoplossing gereed is.

Aanbevelingen aan het Rijk
De inspectie doet een aantal aanbevelingen aan het Rijk. Het gaat onder andere om de ondersteuning van kinderopvangorganisaties, arbeidsvoorwaarden en het bieden van voldoende opleidingsmogelijkheden.
- U geeft aan dat u de voortgang van de eilandelijke ondersteuningsstructuren blijft monitoren en dat u de eiland-overstijgende ondersteuningsstructuur verder blijft ontwikkelen.
- Met betrekking tot het verbeteren van het opleidingsaanbod geeft u aan dat vanuit het ministerie van OCW wordt gewerkt aan een bredere,

eilandoverstijgende verkenning naar de mogelijkheden om duurzaam opleidingsaanbod mogelijk te maken.
- U moedigt de verantwoordelijke partijen – werkgevers en werknemers - aan om stappen te zetten in het verbeteren van de arbeidsvoorwaarden.
- Signalen van de houders en gastouders met betrekking tot de kwaliteit en financiën worden ook de komende jaren door u gemonitord. Dit doet u aan de hand van een invoeringstoets en via het programma BES(t) 4 kids.

U geeft aan dat de Wko BES in 2031 (vijf jaar na inwerkingtreding) geëvalueerd wordt en dat het toezicht hierin meegenomen wordt.

Vervolg
U blijft de kwaliteit van de kinderopvang monitoren. De inspectie is inmiddels gestart met de volgende ronde van de inspecties, sinds 1 januari 2026 op basis van de Wet kinderopvang BES. U informeert de Kamer jaarlijks over de uitkomsten van deze onderzoeken.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Beleidsreactie	Verzenden aan TK	
2	Rapport kwaliteit van de kinderopvang in Caribisch Nederland	Verzenden aan TK	
3	Technisch rapport kwaliteitsmeting kinderopvang Caribisch Nederland 2025	Verzenden aan TK	